

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYSZEN ÉS VIDÉKRE:
EGY ÓRA 2.00 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELMÉRŐ SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS ERONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 49.

A németek előnyomulása az orosz fronton

Az orosz kormány békejavaslata Berlinben

Vezérkarunk jelentése

Budapest, február 22. — Hivatalos jelentés.

OLASZ HARCTÉR.

Nincs különös esemény.

KELETI HARCTÉR.

Linsingen hadserege csapatai elérték Nowograd-Wolynskot.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, február 22. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Néhány szakaszon tüzérési és aknavető tevékenység. Kiseb felderítő harcok folytak. Az ypern—roulersi vasut mentén megrohantunk egy angol tábori őrsöt és foglyul ejtettük.

A legutóbbi három napon légi harcban és a földről 24 ellenséges repülőgépet és 2 költött léggömböt lőttünk le.

KELETI HARCTÉR.

Eichhor vezérezredes hadserege: Estlandban elfoglaltuk Hapsalt. Az első est ezred német parancsnokság alá helyezkedett. Livlandban hadseregeink Ronneburgon, Wolmaron és Spandaun át előnyomultak. Csapatunk a lakosság örömmel fogadta. Csapatunk a lakosság örömmel fogadta. Innen Ljuszynig nyomultak előre. Minsket megszállottuk.

Linsingen tábornok hadserege: Az ukrán szabadságharcot támogatva előhaladtunk. Nowograd-Wolynskben összeköttetésbe léptünk ukrán osztagokkal. Más hadseregeink Dubno felé nyomultak.

LUDENDORFF,
első főszállásmeister.

A német esti jelentés

Berlin, február 22. A Wolff-ügynökség jelentése:

Keleten a hadműveletek tovább folytatódnak. — A többi harctereken nincs újság.

Oroszország katonailag kikapcsoltnak tekinthető

Berlin, február 22. Illetékes helyen kijelentik, hogy a német csapatok előnyomulása következtében az ágyúszákmány olyan nagy, hogy Oroszország katonailag kikapcsoltnak tekinthető. Veszteségei folytán Oroszország oly kevés tüzérési anyaggal rendelkezik, hogy képtelen tovább folytatni a hadjáratot. Az előnyomulás harc nélkül történik. Még az orosz felsőbb parancsnokságoknál is teljes szervezetalenség nyilvánul meg. Harci erőről szó sem lehet.

Csapatunk nem vesznek részt az oroszok elleni harcokban

Bécs, február 22. A Reichsrat mai ülésén Seidler miniszterelnök nagyfontosságú nyilatkozatot tett. A tegnapi lapokban — úgy mond — hivatalos nyilatkozat jelent meg, amely arról szól, hogy hol van jelenleg a monarchia haderejének súlypontja. A Reichsrat vitájában elhangzottakból azt következteti, hogy ezt a komünisták félreértették, ezért a következők kijelentését tartja szükségesnek: Mivel már 19-ikén kijelentette, a monarchia csapatai nem vesznek részt Németországnak jelenleg Oroszország ellen folytatott akcióiban, másodsorban a monarchia csapatai nem vonulnak be Ukrajnába, végül ami Romániát illeti, megállapítja, hogy köztünk és Románia között fegyverszünet áll fenn s a béketárgyalások a legközelebbi napokban megkezdődnek. Kéri nyilatkozatának tudomásul vételét.

A ház ezután folytatta a budget-provizórium tárgyalását.

Az újabb béketárgyalások Az orosz kormány békeajánlata Berlinben

Berlin, február 22. Az orosz írtár, aki tegnapelőtt lépett át a német vonalon, tegnap este Berlinbe érkezett és átadta a pétervári kormány békeajánlatát. Az okiratot, mely az ismert pétervári szikratávirattal tökéletesen megegyezik, a Berliner Tageblatt értesülése szerint Lenin és Trockij írta alá. A néhány nap múlva elküldendő válaszigjegyzék tartalma felől még tanácskoznak. Mint a Nordd. Allg. Ztg. jelenti, az oroszokkal való újabb tárgyalások csak bizonyos idő múlva fognak megkezdődni. Ezt az időközöt arra fogja felhasználni az államtitkár, hogy a Romániával való békekötés tárgyalásait a németek részéről személyesen vezesse.

Károly király és Vilmos császár tanácskozása

Berlin, február 22. A Wolff-ügynökség jelenti: Károly király ma a nagy főhadiszálláson időzött, ahol megbeszélést folytatott Vilmos császárral. Kiséretében volt Arz tábornok vezérkari főnök. A két uralkodó közt folyó tanácskozásokon részt vettek Hindenburg és Ludendorff is.

Tárgyalások a monarchia és Németország között

Bécs, február 22. A Neue Freie Presse szerint a monarchia és a német kormány között távirati uton előzetes tárgyalások folynak a béketárgyalások újból való felvételének feltételeiről. A tárgyalások eredményétől függ, hogy miképpen kezdődnek meg Brest-Litovskban újból a tanácskozások.

A birodalmi gyűlés elfogadta az ukrán békét

Berlin, február 22. A birodalmi gyűlés ma az ukránokkal való békeszerződést, valamint a pótszerződést harmadik olvasásban is elfogadta az összes szavazatokkal, a lengyelek és a független szociálisták szavazata ellenében. A békeszerződést a szavazás előtt történt fölolvasás alkalmával a túlnyomó többség élénk tetszéssel fogadta.

A külügyminiszter Brest-Litovskba utazott

Bécs, február 22. Czernin gróf külügyminiszter ma este kíséretével együtt Brest-Litovskba utazott.

Kühlmann Bukarestben

Bécs, február 22. Kühlmann német birodalmi külügyi államtitkár ma tovább utazott Bécsből Bukarestbe.

Román hivatalos jelentés a kényszerű békekötésről

Gent, február 22. A Havas-ügynökség a következő hivatalos táviratot kapta Jassyból: A német csapatok előnyomulása Oroszországban, ahol semmi ellenállásra sem találunk, mely aggodalmat keltett az itteni kormánykörökben, mert a központi hatalmak ilyen módon teljesen izolálhatják a román hadsereget. Ugyanekkor a Rakovszki vezetése alatt álló odesszai román birodalmi szervezet esztelen fenyegetései megerősítették a mértékadó román köröket abban a hitükben, hogy nincs menekülés ebből a nyomorító helyzetből. — Ilyen körülmények között a központi hatalmaknak diplomáciai akciója, hogy Romániát különbékére kényszerítsék, nem hiúsulhat meg, kivéve, ha feltételeik mértéktelenek lesznek.

Trockij lemond

Rotterdam, február 22. A Daily News jelenti Pétervárról, hogy Trockij valószínűleg fog lemondani.

URANIA

Szombat Vasárnap
február 23-24.

A világ legcsodálatosabb regénye

Julius Caesar

történelmi regény
5 részben.

Tizenötödik szereplő.

Főszereplő:

Amleto Novelli

a legklasszikusabb
színművész.

Előadások kezdete
5. 7 és 9 órákor.

APOLLO

Szombat Vasárnap

február 23-24.

A VIZÓZON

(Des Solides Flux).

Főszereplők:

Bernd Aldor

Leontine Kühnberg.

Megrazon hatalmas tagédia

Strindbergnek

a világhírű írónak
egyik legszebb regénye.

Előadások kezdete

5. 7. és 9 órákor.

A pétervári holland követet kirabolták
Genf, február 22. Párisból jelentik: Németalföld követét Pétervárott meglámádták és kirabolták.

Német repülőátadás a keleti angol partok ellen

Rotterdam, február 22. A Times jelenti: Ellenséges repülőraj megjelent az eszeji partok felett és megkísérelte, hogy Londont elérje, de egyik repülő sem tudott áthatolni védelmi vonalunkon.

Debreczen közélémezése

Panasz a kereskedők ellen — Debreczen zsir-ellátása — Felemlék a marhahus-árak

A köz-ellátási tanács ma délután 5 órakor Vásáry István dr. tanácsnok elnöke alatt ülést tartott, amelyen Márk Endre udvari tanácsos polgármester is résztvett.

(Bajok a szóda körül)

A polgármester a szódahiány kapcsán megemlékezett a visszaélésekről, amelyeket egyes kereskedők, ezek között igen jónévi kereskedők is elkövettek. Sajnos, az emberek a könnyű megélhetésre törekednek s nem válogatnak az eszközökben. Hadisegélyes asszonyok például összevásárolják a zsírosszódát 1 koronájával s a szomszédos falvakban eladják 12 koronájával. Olvan asszonyok a kőről azt hinné az ember, hogy adományt kell nekik adni, százasokkal és ezresekkel az erszényükben járnak. A kereskedők is helytelenül és sokan vétkeken járnak el. Halmozzák az árut s csak maximális áron felül vagy pedig egyéb áru vétele kapcsán, vagy cserekereskedés útján adják el. A közönség fegyelméletlensége is sok bajt okoz.

Ij. Schwartz Vilmos, a köz-ellátási hivatal igazgatója ismerteti a bajokat s előterjesztéseket tesz a bajon való segítségre. Megjegyzi, hogy az is baj, hogy rendetlenül kapja a város a szódát. Elmondja, hogy a kereskedők egy nagyrésze, amikor kijelentette, hogy nincsen most szóda, összegyűlekeztek s elmentek a kamarához, ügyvédhez mentek s ott följelentéseket tette. Indítványozza, hogy jegyzérendszer alapján s csak a hatósági üzletben hetenként három napon át adassék el szóda. Bejelenti végül, hogy 120 mázsa szódakészlet van még.

Vásáry István dr. elnök *erélyes hangon kelt ki a kereskedők viselkedése ellen*. Ha valakinek baja van, jöjjön hozzá, mert őt nem lehet semmiféle nem legitím fórum által felelősségre vonatni. Kénytelen lesz a hatóság azt a *prepotenciát*, amellyel egyes kereskedők illegitim érdekeik kielégítése érdekében föl mernek lépni, letörni.

Reitz János indítványozza, hogy a köz-ellátási hivatal ellenőrizze a kereskedőket a kiadott áruk elosztása tekintetében s amelyek nem követi a helyes utat és illegitim hasznot teremt magának, jelentse a köz-ellátási tanácsnak, amely a *legerélyesebben fog eljárni*.

A köz-ellátási tanács úgy ezt, mint a szóda elosztására vonatkozó indítványt elfogadta.

(A köz-ellátási hivatal be akarja szüntetni üzemét)

A városi tanács és az árvaszék követelte a köz-ellátási hivataltól, hogy Nagy Sándor számvevőt, aki ott a számfelírt és könyvelést végzi egyedül, azonnal bocsássa vissza az árvaszékhez. A köz-ellátási tanács kimondta, hogy hajlandó arra, hogy a gyámpénztárhoz 6 korona napidíjjal helyettes alkalmaztassék s e napidíjat kiutalványozza. Ha ebbe a tanács nem megy bele, kéri a köz-ellátási hivatal, hogy pénztárát azonnal zárja le a számvéviség, vegyen át mindent s a köz-ellátási hivatal megszünteti az üzemét.

(A Polgári étkező és a cipőfalpaló műhely forgalma)

Ij. Schwartz Vilmos bejelentette még, hogy a polgári étkezőben a 9-ik héten 3884, a

10-ik héten 4325, a 11-ik héten, tehát az utolsó héten 4743 ebédet, tehát naponta 700 ebédet szolgáltattak ki.

A hatósági talpalóban február 1-től 7-ig 150, 7-től 14-ig 151 és 15-től 21-ig 126 pár cipőt talpaltak.

(A zsir-ellátás)

Vásáry István dr. elnök rámutat arra, hogy a zsir-ellátás teljesen megakadt. A város közönségének novemberig még 2300 métermáza zsirra, tehát 3067 darab sertésre van szüksége, erre van készlet 468 darab, kiutalt a minisztérium 550 darabot, amiből leszállítottak 83 darabot. A köz-ellátási hivatal és a hatóság részéről küldöttség megy a kormányhoz, amely legutóbb a takarmányhiányra hivatkozva, megtagadta az engedélyt a sertés-hizlaláshoz és kéri fogják, hogy még 500 darabot adjon a kormány, 2000 darabot pedig beszerez és ellát takarmánnyal a város.

Itt rámutattak a kormányrendelet hiányosságára és káros hatására.

(A marhahus-árak emelése)

Tárgyalta ezután a köz-ellátási tanács a husiparosok kérését a marhahus és növényekmarhahus árának szabályozására.

Reitz János és Szöllös Armin adatokkal igazolták, hogy az élomarhahus olyan horribilis módon emelkedtek, hogy a husiparosoknak teljesen igazuk van s *részletnek minden kiló husra*.

A bizottság méltányolta is a kérést és javasolja a polgármesternek, hogy a *marhahus kilóját 12, a növényekmarhahus kilóját 10 koronában* állapítsa meg.

Handler Gyula indítványára kimondta a köz-ellátási tanács, hogy a fejkvóta folytán beszállítandó buza árának 44 koronában való megállapítása ellen fölír a kormányhoz és kéri, hogy a fogyasztók a beszállítandó gabonáért azt az árat állapítsa meg, amelyen a fogyasztók beszerezték.

Néhány kisebb ügy letárgyalása után az ülés este 7 órakor véget ért.

Wekerle a cholmi kérdésről

— A képviselőház ülése —

Budapest, február 22.

A képviselőház mai ülésén folytatta az *indemnítási törvényjavaslat* tárgyalását.

Meskó Zoltán, Vargha Gyula, Ráth Endre és Madarassy-Beck Gyula báró a javaslat mellett szólaltak föl.

Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter az ogulin—dalmát határszéli vasút ügyében megjelent sajtótámadásokról nyilatkozott. Az építő Grünwald és Schiffer-cégtől nem lehetett követelni, hogy az építkezést még az 1905-ben megállapított áron végezze és ezért arányosan fel kellett emelni a szerződési árakat. Ezután tárcáiabéli kérdésekről nyilatkozik. A hivatalos lap holnap mintegy 20 mezőgazdasági termény árát fogja közölni. A nemzeti birtokpolitika kérdését pártkülönbség nélkül kell elbírálni.

Reöck Iván és Pál Alfréd felszólalása után Batthyány Tivadar gróf beszélt. Nyugtalanlansággal látja a lengyeleknek az ukrán békekötés miatti elkeseredését. A *cholmi kérdésben megnyugtató kijelentést kér*. Az analfabéta Károly-keresztesek választójogától azért tért el, mert Vázsonyi és a kormány ellenezték. — Beck Lajos államtitkárrá való kinevezésének ehhez semmi köze sem volt. A javaslatot elfogadja.

Popovics Sándor pénzügyminiszter különösnek tartja, hogy a munkapárt a jelen súlyos időkben az adójavaslatok letárgyalását követeli. Kéri a javaslat elfogadását.

Wekerle Sándor miniszterelnök reflektál a vitában elhangzottakra. Batthyány Tivadar gróf felszólalására azt feleli, hogy a lengyelek iránt a legnagyobb szimpátiával viseltünk. A *cholmi kérdésben újabb megállapodás fog létrejönni*, hogy a lakosság kívánalmait némi tekintetben kielégítést nyerjenek.

Az ülés este negyed 8 órakor véget ért.

Az egyházak autonómiája

Kun Béla dr. egyetemi tanár előadása a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon

Ma este kezdte meg Kun Béla dr. egyetemi tanár az *egyházak autonómiájáról* szóló nagyérdemű előadását, amelyet igen előkelő közönség hallgatott meg. Többek közt ott láttuk Erdős József dron, az egyetem Rector Magnificusán és az egyetem sok tanárán kívül dr. Baltazár Dezső püspököt, Márk Endre udv. tan. polgármestert, Rottler Béla kuriai bírót, dr. Czegledy Mihály vármegyei főügyészt, dr. Hubert Ottó tanácselnököt, dr. Csűrös Ferenc kultúratanácsnokot, dr. Lóky Bélát, a kegyesrendi főgimnázium igazgatóját, Szele György és Uray Sándor református lelkészeket és társadalmi életünk több kiváló-ságát.

Kun Béla azzal kezdte előadását, hogy az autonómia, mint az egyház önrendelkezési joga, a felsőbb hatalmakkal — állammal és egyházi főhatóságokkal — szemben függetlenséget, az önkormányzati test tagjaitól pedig függést jelent. Lényege sem azt nem kívánja, hogy abban az egyház minden tagja résztvegyen, sem pedig azt, hogy az önkormányzat az egyház minden ügyére kiterjedjen.

Az egyházak alkotmánya épen úgy, mint az államoké, rendi és a jogegyenlőség alapján nyugvó lehet.

A régebbi egyházak alkotmánya, mint a római katolikusoké és a görög keleti, rendi alkotmány. A kormányzásra jogosított rend a klérus. A kormányzó hatalom a püspök kezében van, aki valóságos egyházfejedelem s akinek kormányzói hatalma felett csak az őszes püspökök gyűlekezete, a zsinat és az egyetemes püspök, a római pápa áll.

Azonban az egyház kormányzatára kezdetül befolyást gyakoroltak a laikusok is. Az első századokban az üldöztetések és a vértanúság jogán, később — hogy a kereszténység államvallássá lett — az államfők beavatkozása következett.

A fejedelmi befolyás különösen Keleten jutott nagy erőre. E befolyást a Caesareopapismus formájában napjainkig gyakorolta az orosz cár. De a nyugati egyházban is jelentékeny volt a fejedelmi beavatkozás. Verböczy szerint (I. 11.) királyaink állandóan éltek a püspökök kinevezésének jogával. Beavatkoztak az egyház belügyeibe is (Szent László I. k. 3. f.). A frank birodalomból fejlődött nyugati császársággal a pápaságnak sok éles küzdelme volt, különösen az investitúra kérdésében.

Az államfőknek ez a befolyása az egyháznak az állam irányában való anyagi érdekességén alapult. Az egyház eszmévilágával ez nem ellenkezett; az egyház maga is adott jogot egyeseknek és községeknek, akik az egyház felvirágoztatása érdekében anyagi áldozatot (telek, templom, plébános fizetése) hoztak. A kegur kiszemelhetke és kinevezést végett a püspököknek bemutathatta a plébánost.

A reformált egyházak alkotmánya nem ismer rendiséget. Az egyetemes papság rendszere mellett a lelkipásztor és a világi tag egyenlő jogu.

Közjogilag elismert autonómia az üldöztetés korában természetesen nem jöhetett létre. Luther és társai a szervezet kérdéseire nem is fektettek súlyt. A skandináv államokban meghagyták a püspöki kormányzást, másutt a fejedelem irányító befolyását, amit különböző elméletekkel igyekeztek igazolni.

Ahol azonban a fejedelmek és püspökök hozzájárulása nélkül történt a reformáció s ahol a hívők áldozatkészsége tartotta fenn az egyházat, ott a *társulati elmélet* tört magának utat: hogy az egyháztagok maguk rendelkeznek kormányzatuk fölül.

A helvét egyház rendszeresebben vezetett a teljes önkormányzathoz. Calvin nem elégedett meg negatívumokkal. A genfi, francia, skót egyházalkotmány mintájára mindenütt kifejlesztett az u. n. *zsinat-presbiteri* rendszer,

amely az áll-
vetkezésem
elkülönítésé

A korm-
aiulról felfe-
alapja a lel-
gyháztanács
gyülekezett
egyenlő szá-

A két e-
gyarországo-
együtt rend-
lőnségek in-
egyházak kö-
helyzetük m-
elkeseredett
badságukért
hettek.

Magyar-
ház önkormá-
1606. bécsi b-
l. t.-c. bizto-
tezte e szaba-
ben kizárólag
kezeteket, zs-
rozatait a k-
azokon válto-
lyi engedély-
lik, a királyi
Tiszviselői-
megegerősítés-
van szükség.

A protes-
magyarozatá-
nem kaptak
anyagilag fü-
t.-c.-et nem
szak alatt fe-
nem vették i-
nak segélyt,
óta jelentéke-
gróf törvény-
alapítványt,
dekönt kíván-
zaknak (ebbő-
nak). Az eva-
szonyok köz-
séget, de net-
nélkül.

Ezután a
kormányát
emelve, hogy
megye, az es-
tem kormány-
pásztorokat
den egyházi
körül világi ti-
gélikus egyhá-
temes föléli-
lágtak javára

A közön-
az alapos, tá-
tyet Kun Bé-
órákor folyta
mia kérdéseit

— Feler

tudósítónk
képviselőket
dítottak, hog-
aratás előtt,
pítsa meg a
módia legyer-
a termelést.

dák erre von-
lebb megjel-
megállapítá-
gasabb árak
lesznek, min-
lesz. A rosz.
52 korona. A
A gabonaára-
lésének ellens-
tők érdekébe-
liszt árát, el-
elő arányba

A köz-e-
tézkedés fog-
nár a cséplé-
bad forgalma
délyeznek. A
fog történni.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
VIGSZÍNHÁZ.

SZOMBAT: Délután: *A szerető*, színmű. —
Mérésélt helyárrakkal. — Este: *Uri divat*.
VASÁRNAP: Délután: *Magnás Miska*. Este:
Próbaházasság, népszínmű.

CSOKONAI-SZÍNHÁZ

SZOMBAT: Délután: *Csipkerózsika*, tündér-
mese. Gyermekelőadás. Este: *Oh, Teréz!*
C) bérlet.
VASÁRNAP: Délután: *Náni*, népszínmű. —
Este: *Oh, Teréz!*

„Uri divat“

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Molnár Ferenc.

A szezon egyik legnagyobb sikert aratott és egyben állapítsuk meg: legbájosabb darabját mutatta be ma a Vigszínház: Molnár Ferenc „Uri divat”-ját, amelyet a Nemzeti Színház a múlt év novemberében adott elő. Csupa finomság, jóság, kedvesség, ami diadalra tör ebben a darabban. Molnár Ferenc hasonlíthatatlan írói készsége, költői lelke tesz csodálatosan kedves alakokat keltett életre az „Uri divat”-ban, amelynek meséje ez:

Egy belvárosi kedves kereskedő a főszereplője a darabnak: Juhász ur (Heltai), akinek valami hihetetlenül jó szívet és leirhatatlanul gyenge lelket adott végzetül a sors. Az üzlete nagyszerűen megy, de Juhász ur mindenkinek hitelez: az elszegényedett arisztokrácia nála szerez be mindent — természetesen hitelbe. Az üzlet személyezte három tagból áll. Egy öreg, előkelő segédből: ez a Fülöp ur (Kaffka), egy fiatal, élelmes segédből: ez az Oszkár (Somogyi) és egy kedves, szelid irodakisasszonyból: ez a Paula kisasszony (Borosnyai Kató). A Fülöp ur előkelő, mint egy lovag, az Operába jár, lehetőleg a Lohengrinhez. Oszkár már a fiatalabb generációhoz tartozik, élelmes és igen használható, egyébként égő szerelem van közte és Juhász ur felesége: a főnökné között (Abos Elza). Paula kisasszony szorgalmas, alapjában nem rossz, de unja a szomorú, szegény életét. Tengerről, fehér vitorlásról álmodozik, szép zenékről és selyem ruhákról, jólétről és gazdagságról. Nyitott szemmel és örökké éberem keres valakit, aki mindezekhez hozzásegítse és ez a valaki már meg is van: az öreg gróf (László Gyula), az üzlet jó barátja, aki szemmel láthatólag érdeklődik Paula kisasszony iránt. Amint a kisasszony később elárulja, a gróf urat szemelte ki arra, hogy az „élet kapuja” legyen, amelyen keresztül belibbenhat a jólétbe, a gondtalanságba.

Juhász ur ezek közt az emberek közt él vakon, azzal a bizonyos javithatatlan jószívevel. Amikor a felesége bevallja neki, hogy nincs meg az ötvenezer korona, amit a hitelezőknek tetek félre, csak azért van kétségbeesve, mert az asszony könnyezik, aztán amikor megtudja, hogy a pénzt Oszkárnak adta, a segédnek, aki miatt most elhagyja az urat: a főnököt, a drága jó Juhász ur úgy érzi, hogy ő az oka mindennek és a dialogus közte és Oszkár között olyan, mintha Juhász ur vett volna ki Oszkár zsebéből tízezeret. A felesége elhagyja, a pénzt elvették, a hitelezők az üzletbe ellenőrző üzletvezetőt ültetnek és Juhász ur a jó szívével úgy áll ott, mint egy

fa a ligetben, amelynek árnyékában szerelmek találkoztak és nem tudja feledni őket. „mert emlékül éles bicskával belekarcolták a kérgébe nevüket”. Juhász ur nem ur többé a saját boltjában és elmegy a gróf birtokára, sajtgyári igazgatónak és Paula kisasszony is vele megy. A birtokon Juhász ur úgy él a jó szívével, hogy csupa bajt csinál. Nem hagyja a galambokat levágni, mert szereti őket, ismeri személyesen mind és nem tud egy „személyes ösmerőst megenni”. A grófnak is nagyon kellemetlen Juhász ur örökös vigyázó ellenőrzése, lehetetlen egy pillanatra egyedül lennie Paulával. Juhász ur most már nemcsak az erényére vigyáz Paulának, hanem féltékeny is. Megszereti. A grófnak nagyon kellemetlen Juhász ur, szeretne megszabadulni tőle. Paula kisasszony talál ki aztán valamit, Fabrikálnak egy levelet, amely szerint Oszkár Berlinből küldi az ötvenezer koronát — Juhász ur mehet vissza az üzletébe, de szíve ugra nem hagyja nyugton. Ugy, ahogy van, odaadja a pénzt Paulácskának, hogy ime itt a pénz: a boldogság, a jólét, a selyemruha, a tenger, a nagy élet . . . nem kell kérni senkitől, menjen el, utazzon el és hagyja itt a grófit. És amikor kiderül, hogy a pénz a kegyelmes uré és hogy Oszkár tönkrement rég és nem ő küldte, hanem a grófi jóindulat, vagy másképp mondva a szabadulni-akarás — összetörtén viszi el a jószívet Juhász ur, vissza, Pestre, az üzletébe, amely már újra az övé, mert Paula kisasszony elküldte a pénzt a hitelezők ügyvédjének, hogy biztosítsa a Juhász ur üzletét.

Juhász ur minderről nem tud, már arról, hogy Paulácska szereti, akit ő reménytelen boldogtalansággal, melegen és igazán szeret. Beül a boltba, amely nagyszerűen megy. Egy nap aztán megjelenik Oszkár is — állást kér és az első pillanaton felhasználja: amikor Fülöp ur és Juhász ur kiszolgál, belendül a pult mögé és a harmadik vevőt ő szolgálja ki. A sok-sok vásárló után belép a boltba Paula is. Paula kisasszony tucatszámra rendel a keztyűt az inasának, a párisi piyamákat, a raffinált parfümököt önmagának, beszél a grófról, aki villát vásárolt neki, egy kis palotát. Aztán új vevők jönnek, Juhász ur el van foglalva és Paula kisasszony ott marad egyedül a kassza mellett és egy pillanat és már benn ül a kasszában és néhány perc és kitudódik, hogy nem igaz semmi a palotából, az inasokból, a grófból — Paula kisasszony Juhász urat szereti és ime: már rendbe is szedi a boltot, Oszkárt kibömbia, Fülöp urral kibékül és a legelső vevővel megvetet egy drága övet . . . Juhász ur megtalálta a boldogságát, ezzel végződik a darab.

Heltai Jenő kitűnő megértéssel és fölfogással tette elővé a jószívű Juhász ur kedves és rokonszenves alakját, amelyet érthetővé is tett és soha egy pillanatra sem ragadtatta magát a kínáló alkalmak dacára sem arra, hogy egy mozdulatban, egy szóban többet csináljon a pompásan megrajzolt alakból. Ezzel szemben azonban minden vonását finoman domborította ki. Színészi nagy képességei kitűnően érvényesültek. Paula szerepében Borosnyai Kató közvetlen, természetes volt. Nagy intelligenciával, erős készultséggel játszotta meg Paulácskát, akinek alakját bájosá, kedvessé tette. Mai szereplése újabb bizonyítéka, hogy a művésznek egyik legértékesebb, folyton fejlődő tehetségű tagjai a drámai együttesnek. Fülöp urnak, a segédnek szerepében Kaffka Gyula elsőrangúan jó alakítást nyújtott. Somogyi Kálmán kétségtelenül sok igyekezettel, de teljesen rossz fölfogásban játszotta meg Oszkár alakját, amelyből egy groteszk, lehetetlen figurát csinált és nem az író által adott alakot személyesítette meg. — Adott Abos Elza, a grófit László Gyula (aki a darabot is rendezte) jól játszotta meg. A többi szereplők is jól mozogtak a színpadon. Az uridivat-bolt izlésesen volt berendezve.

Az előadás általában igen sikerült volt és a közönség szívesen és melegen fogadta az újdonságot, a szereplőknek, különösen Heltinak és Borosnyainak, sokat tapsolt. (nd.)

Színházi hírek. (A színházi iroda jelentése.) Ma, szombaton délután a Csokonai-színházban gyermekelőadásban a Csipkeró-

amely az állami befolyást szinte kizárta s következetesen az állam és egyház bizonyos fokú elkülönítéséhez vezetett.

A kormányzat ezekben az egyházakban aulról felfelé képződik. Az egész rendszer alapja a lelkesből és a presbiterekből álló egyháztanács. Ezek választják a felettük álló gyülekezet tagjait. Ez ismét a felette álló, egyenlő számban egyháziakból és világiakból.

A két evangéliumi egyház fejlődése Magyarországon egybefonódott. — Törvényeink együtt rendelkeznek felőlük. Szervezeti különbségek inkább a magyarországi és erdélyi egyházak közt vannak, amit különböző jogi helyzetük magyaráz meg. Magyarországon elkeseredett küzdelmeket kellett vívniok a szabadságukért; Erdélyben kedvezően fejlődhettek.

Magyarországon a két evangéliumi egyház önkormányzati szabadságát először az 1606. bécsi békét követő 1608. koronázás előtti I. t.-c. biztosította. Az 1791: 26. t.-c. részletezte e szabadságot. E szerint egyházi ügyeikben kizárólag maguk rendelkezhetnek. Gyülekezeteiket, zsinatot tarthatnak. A zsinat határozatait a király erősíti meg, de nincs joga azokon változtatni. Iskolákat állíthatnak királyi engedéllyel. Alapítványait maguk kezelik, a királyt csak a felügyeleti jog illeti. — Tisztviselőiket szabadon választják; állami megerősítésre csak az erdélyi egyházakban van szükség.

A protestáns egyházak autonómiájának magyarázatát az adja meg, hogy 1848. előtt nem kaptak állami segínyt és így az államtól anyagilag függetlenek voltak. Az 1848:XX. t.-c.-et nem hajtották végre. Az abszolút korszak alatt felajánlott segínyt az egyházak nem vették igénybe, 1868. óta azonban kapnak segínyt, amely 1883. óta kintőnösen 1892. óta jelentősen emelkedett. Az Apponyi gróf törvényjavaslata 200 millió töké örök-alapítványt, illetőleg ennek megfelelő évjáradékot kíván biztosítani a protestáns egyházaknak (ebből hét milliót az unitárius egyháznak). Az evangéliumi egyházak az adott viszonyok közt kénytelenek elfogadni e segínyt, de nem teszik ezt minden aggodalom nélkül.

Ezután a protestáns egyházak belső alkotmányát ismertette a tudós előadó, kiemelve, hogy az egyházközség, az egyház-megye, az egyházkerület és az egyház-egyetem kormányzata terén a világiakat és a lelkipásztorokat egyenlő jogok illetik meg; minden egyházi tisztviselő mellett hasonló hatáskörű világi tisztviselő áll; sőt az ágostai evangélikus egyházban az egyházi és iskolai egyetemes főfelügyelő tisztével az egvensúly a világiak javára billen.

A közönség feszült figyelemmel hallgatta az alapos, tárgyilagos és szép előadást, amelyet Kun Béla dr. holnap, szombaton este 6 órakor folytat. Ma főként a *katolikus autonómia* kérdéseit fogja tárgyalni.

Felemlék a gabonaárakat. Budapesti tudósítónk jelenti: A mezőgazdasági érdekvépviseletek már hóapokkal ezeltől akciót indítottak, hogy a kormány, nem mint eddig, aratás előtt, hanem még a vetés idején állapítsa meg a gabonaárakat, hogy a gazdáknak módja legyen helyes kalkuláció alapján intézni a termelést. A kormány az idén teljesíti a gazdák erre vonatkozó kérését és már legközelebb megjelenik a kormányrendelet, amely megállapítja a gabonáért követelhető legmagasabb árakat. Az árak az idén magasabbak lesznek, mint tavaly. A buza ára 60 korona lesz. A rozs, a tengeri és az árpa ára pedig 52 korona. A zab ára még nincs megállapítva. A gabonaárak körülbelül 50 százalékos felemelésének ellensúlyozására a kormány a fogyasztók érdekében változatlanul hagyja a kenyérliszt árát, ellenben a finom liszt árát megfelelő arányban felemeli.

A köz-ellátás biztosítása végett az az intézkedés fog történni, hogy a gabonát az idén már a cséplés pillanatában lefoglalják és szabad forgalmat többé egyáltalában nem engedélyeznek. Az ellátás egységes, hatósági uton fog történni.

Arany Bika mozgószínház

Szombat, vasárnap, február 23—24.

A legnagyobb attrakció!

VILÁGÉGÉS

a háború története írásban és képen 3 felv.

Kié a gyerek?

vigjáték 3 felvonásban.
Főszereplők: Poldi Müller, Paul Morgan.

Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

zsika tündérmese, este az Oh Teréz! operett kerül színre. A Vígyszínházban délután A szerető színmű mérsékelt helyarákkal, este az Uri divat, Molnár Ferenc vigjáték-újonsága kerül színre. Vasárnap a Csokonai-színházban délután a Nani népszínmű, este az Oh, Teréz! operett, a Vígyszínházban délután a Mágna Miska operett, este pedig, a nagy érdeklődésre való tekintettel, nem a Próbaházasság, amely jelezve volt, hanem Molnár Ferenc újonsága, az Uri divat vigjáték kerül színre.

Julius Caesar. A most folyó világháború tükré is ez az óriási film. A politikai gyilkosságok sora, a jelszavakkal való világszédelés, a vakmerő demagógia, a felszabadító álarc alá búvó legkegyetlenebb rabszolgatartók, a tömegek elámitása: így volt ez kétezer év előtt is így látjuk ma is. Amint akkor Julius Caesar alattomosan dolgozó ellenfelei, akként bűnhődnek a mi ádáz ellenfeleink is.

Julius Caesar. Leírhatatlan a közönség rajongása, amellyel ezt az óriási filmet fogadta. Ez a film koronája a monumentális filmeknek és hatása ezért elképzelhetetlenül óriási. Jelenről-jelenre érdekesebb, színdusabb, pazarabb, csodálatosabb látványosság a Julius Caesar. Jegylovótól reggel 10 órától az Urániumban.

A világégés. Rendkívüli érdeklődéssel fogadta a közönség ezt a háborús filmet, melynek nagyobb része az ellenségtől zsákmányolt és így az ellenséges frontokat mutatja be, amit még látni alkalmunk nem volt. Különösen kiemeljük a félelmetes és szörnyetgekhez hasonló angol tankokat. Az Arany Bika mozgó műsorának második slágere egy rendkívüli kedvességű három felvonásos vigjáték: Kié a gyerek?

A vizözön. (Des Goldes Fluch). Strindberg A., a kiváló író egyik drámájából készült ez a nagyszerű, egész különleges stílusú film, amely hatalmas emberi motívumaival, csodálatos témájával megrázó hatást kelt. Szombat és vasárnap mutatja be az Apollo.

Megjelent a Színházi Figaro parádés új száma Babits Vilma, Horváth Kálmán, Káldor (Pádlásszoba) és Görög Olga (Stambul rózsája) gyönyörű képeivel.

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, e hó 27-én, az istentiszteletek rendje: a Nagytemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Konrad Zoltán segédlelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Konrad Zoltán segédlelkész; a Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Ördög Lajos segédlelkész, 11 órakor Szele György lelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Márton Sándor segédlelkész; a Kossuth-utcai templomban délelőtt 9 órakor prédikál dr. Tóth Lajos lelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Erdélyi Sándor segédlelkész; az Árpád-téri templomban délelőtt 9 órakor prédikál Nemes István segédlelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Molnár Ferenc segédlelkész; az ispotályi templomban délelőtt 9 órakor prédikál Zih Sándor lelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Nemes István segédlelkész; a városi szegényházban délelőtt 9 órakor prédikál Erdélyi Sándor segédlelkész; a homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor prédikál Kovács János hitoktató lelkész.

Vasárnap délután 5 órakor a Kossuth-utcai templomban vallásos estély lesz. Az ágost. hitv. ev. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Materny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet. Délután 5 órakor kezdődik az istentisztelet.

Tanárok székfoglalója a ref. kollégiumban. Évszázados szokásnak hódolva, iktatja be a ref. kollégium öt legújabb tanárát, u. m. Frick József főgimnáziumi, dr. Varga Jenő, Péterffy László, dr. Novák József és Vizely Gábor tanítóképző intézeti tanárokat ma, szombaton délelőtt 10 órakor a kollégium disztermében tartandó ün-

nepevény keretében elfoglalt tanszékekbe. Az új tanárok tudományos székfoglaló értekezést tartanak, mely után az egyházkerületi elnökség s az érdekelte igazgatók fogják őket munkaterükön melegen üdvözölni. A szép és bensőséges ünnepevényre a kollégium minden barátját a legszívesebben látja a kollégiumi igazgatóság.

A képviselőválasztók 1919-iki névjegyzéke. A központi választmány holnap, szombaton délután 12 órakor M á r k Endre udvari tanácsos polgármester elnökelete alatt ülést tart, amelyen a választók 1919-iki névjegyzékének összeállítására vonatkozó fontos intézkedéseket fogják tárgyalni.

Kittintett debreceni ítélőtáblai bíró. Budapesti tudósítók táviratozza: A Magyar Tudósító jelenti, hogy a király az igazságügy-miniszter előterjesztésére M a t o l a y Gábor dr. debreceni ítélőtáblai bírónak a kuriai bírói címet és jelleget adományozta.

A muzeumi bizottság ülése. Holnap, szombaton délután 4 órakor a muzeumi bizottság a Csokonai-kör termében ülést tart, amelynek tárgyai a következők: Jelentés a muzeum 1917. évi működéséről és állapotáról. — Elszámolás az 1917. évi államsegélyről. — A szervezeti szabályzat módosítása.

A „Köztisztviselők háborús konyhakeret egyesülete” értesíti az érdeklődőket, hogy a város az epreskerti, a köntösgáti részen jelölt ki földet a közalkalmazottak részére művelésre. Mindazok, akik az egyes hivatali főnökökkel közölt íveket még nem írták alá, bérlet céljából leköszöb 3 nap alatt jelentkezhetnek délután 2-4 óra közt Czippott György táblabírónál, az epreskerti egyesület elnökénél (Varga-utca 36., emelet). Jelentkezők előleges költségekre 200 négyszögöl után 10 K., 400 négyszögöl után 20 K-t tartoznak fizetni, amely a haszonbérbe beszámíttatik; amennyiben pedig nem jutna mindenkinek föld, a pénz visszafizetetik.

Egyházi közgyűlés. Az ágostai hitvallású evangélikus egyház folyó hó 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a templomban egyházi közgyűlést tart, melynek tárgyai: 1. Az egyetemes felügyelői tisztségre adandó szavazat, 2. Pénztáros választása, 3. Folyó évi előirányzat megállapítása, 4. Vallásoktatás tárgyában határozat stb. E közgyűlésre az egyház tagjait meghívja az elnökség.

ADÁKOZZUNK A VÖRÖS KERESZTNEK!

Csak Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona és Eau de Fleurs illatokat használjunk

a Dunántúli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Na g y k a n i z s a gyártmányából, mert felülmul minden külföldi gyártmányt.

VISZKETEG
sömör, röh, sebek és mindennemű bőrbaj kezelésére és teljes kigyógyítására a legbiztosabb szer a **BOROKA KENOCS**
Nem piszkít és szagtalan. Kis tégely 3 korona, nagy tégely 5 korona, családi tégely 9 korona. Hozzávaló **BOROKA SZAPPAN** 5 korona. Készíti **Gerő Sándor** gyógyszerész, Nagykovács. Debreczenben kapható Dr. Batáry István, Dénes Arthur, Kubek S. örökösai, Mandel József, Mihalovics Jenő, Muraközy László, Reichard Manó, Árpád tér 1., dr. Székely Árpád és dr. Székely Árpád gyógyszeráránban.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szóig 1 korona 30 fillér. Minden további szó 15 fillér. A vasárnapi szám részére feladott legkisebb apró hirdetés 2 korona. Minden további szó 20 fillér.

Aranyat- ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házakhozis elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Pianino eladó Széchenyi u. 15.

Csúz, köszvény ellen legbiztosabb hatású szer a **Királybalzsam**, 1 üveg 5 korona. Készíti **BROSE HÁGY FERENCZ** gyógyszerész, Aranyegyszaru gyógyszerár, Kossuth-utca, színház mellett.

Joházbunda eladó. Megtekinthető Bika-szálló 244. szoba

Foltozásra is alkalmatlan rongy és zsákdarabokat (bármilyen szakadásokkal) megveszünk. Cím a kiadóban.

Vaskályha teljesen jó állapotban, eladó Péterfia 18. alatt, a 2-ik lakásban.

Abrecs vékony, nádkötőzni való és egyéb célra alkalmas eladó a kiadóhivatalban.

Singer varrógépeket legjobban javít Keszler A. műszerezés, Széchenyi-utca 1.

Ezüstöt tört állapotban is a legmagasabb árban **Halász ékszerész** vásárol **DEBRECZEN, Elő Takarékpénztár palotájában.**

Takarítónő (irodai helyiségek takarítására) azonnali belépésre felvétetik. Cím a kiadóban.

Akinek törtött aranya, ezüstje, ékszere, vagy záloglevele van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Eladó Márton Kálmán telep Honi-utca 8. számú ház, 2 szobát, 2 konyhát, fűszeres boltot és egyéb mellék helyiségeket foglal magában. Értekezhetni: Debreceni Gazdák Bankjánál Kossuth-utca 17.

Egyesült Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság, Nagyváradon.
Alaptőke 12 millió kor. Tartalékok 2 millió, 100 ezer kor. **Fiókok:** Bereettyújfalu, Belényes, Derecske.

A közönség szíves tudomására hozzuk, hogy Derecskén a **Derecskei Népbank** intézetünkbe beolvadt, továbbá hogy a **Derecskei Takarékpénztár** felszámolását elvállaltuk és ezzel kapcsolatosan Derecskén a Derecskei Takarékpénztár helyiségeiben

fiókot nyitottunk.
Fióknézeünk foglalkozik mindennemű banküzletekkel, elvállal b. tételek könyvv. folyószámlára, — nyújt kölcsönöket váltóra, folyószámlára, értékpapírokra és ingatan bekebelezés céljában, törlesztéses kölcsönöket folyóít a leggyönyösebb feltételek mellett. Üzletnap minden hétköznap. **Az igazgatóság.**

JÁNOSI ZOLTÁN ABSOLON
című 5 felvonásos, bibliai tárgyú történeti tragédiája
Ara finom fehér papíron K 6 —
finom volin papíron K 8 —
kötve mindéggyik 4 koronával drágább
kiadóhivatalunkban kapható.

Nyomatott Hoffmann és Kronavitz könyvnyomdájában, Péterffy László vezetésével, 49. a főpóstaiban szombaton.